

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 12 września 2012 r.

DOLiS/DEC – 848/12/55256, 55258, 55260, 55261

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 22, art. 23 ust. 1 pkt 5 oraz art. 31 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani K. C. prowadzącej Kancelarię Adwokacką, na przetwarzanie jej danych osobowych przez P. S. A., „T.” Sp. k. a. i R. S. A.,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani K. C., prowadzącej Kancelarię Adwokacką w W., na przetwarzanie jej danych osobowych przez P. S. A., „T.” Sp. k. a., zwany dalej T. i R. S. A.

W treści skargi Pani K. C. podniosła, iż P. S. A. bez podstawy prawnej udostępnił jej dane osobowe na rzecz R. S. A., który to podmiot udostępnił je następnie na stronie internetowej www.[...].pl. W ocenie Skarżącej takie przetwarzanie danych osobowych nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawa, bowiem wiarygodność, którą P. S. A. sprzedała na rzecz R. S. A. nie istnieje, wobec czego wniosła o usunięcie jej wszystkich danych osobowych przetwarzanych przez R. S. A. i P. S. A., a w szczególności usunięcie jej danych osobowych przetwarzanych na stronie internetowej www.[...].pl.

W przedmiotowej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalili, co następuje.

- 1) Skarżąca jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „Kancelaria Adwokacka K. C.” była stroną umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawartych z P. S. A.

- 2) Na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności zawartej w dniu [...] lutego 2011 r. pomiędzy P. S.A. i T. doszło do przeniesienia przez P. S.A. wierzytelności wobec Skarżącej na ten podmiot i przekazania w związku z tym jej danych osobowych.
- 3) Dnia [...] stycznia 2010 r. T. zawarł z R. S.A. umowę stałej obsługi wierzytelności oraz umowę powierzenia przetwarzania danych osobowych. Mocą tej ostatniej T. przekazał R. S. A. zbiór danych osobowych dłużników, w tym dane osobowe Skarżącej.
- 4) R. S.A. opublikowała dane osobowe Skarżącej na stronie internetowej www[...]pl w celu sprzedaży wierzytelności Skarżącej w zakresie jej imienia, nazwiska, nazwy prowadzonej działalności gospodarczej, miasta (w tym kodu pocztowego) prowadzonej działalności, numeru NIP oraz informacji o wierzytelności, w stosunku do której Skarżąca występuje jako dłużnik.
- 5) Aktualnie dane osobowe Skarżącej przetwarzane są przez P. S. A. w archiwum dokumentów papierowych i elektronicznych w celu archiwizacji.

Na podstawie ustalonego w przedmiotowej sprawie stanu faktycznego i prawnego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Niniejsze rozważania rozpocząć należy od wskazania, że organ ochrony danych osobowych na podstawie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego dokonał jedynie oceny legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącej, natomiast nie badał kwestii istnienia lub nieistnienia wierzytelności, ani tym bardziej słuszności i zakresu roszczeń cywilno – prawnych T. wobec Skarżącej. Takie sprawy, zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43 poz. 296 z późn. zm.), są bowiem sprawami cywilnymi i powinny być rozpatrywane w postępowaniach prowadzonych przez sądy powszechne. Generalny Inspektor natomiast nie jest właściwym organem do badania istnienia podstawy prawnej wierzytelności. Nie jest on bowiem organem kontrolującym ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji, czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 marca 2001 r. sygn. akt II SA 401/00).

Zgodnie z przepisem art. 7 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, przez administratora danych rozumie się organ, jednostkę organizacyjną, podmiot lub osobę, o których mowa w art. 3, decydujące o celach i środkach przetwarzania danych osobowych. W toku niniejszego postępowania Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił, iż R. S.A. przetwarza dane osobowe Skarżącej na podstawie zawartej z T. umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, o której mowa w art. 31 ust. 1 ustawy, w celu stałej obsługi wierzytelności tego podmiotu, zaś T. pozyskał dane osobowe Skarżącej od P. S. A. na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności.

Mając zatem na względzie ww. relacje pomiędzy P. S. A., T. i R. S. A., ukształtowane w wyniku zawarcia ww. umów, wskazać należy, iż T. stał się administratorem danych osobowych Skarżącej uprawnionym do samodzielnego przetwarzania danych jak również do powierzenia ich przetwarzania na mocy art. 31 ustawy na rzecz innego podmiotu, w tym wypadku R. S. A. Powołany wyżej art. 31 ustawy upoważnia administratora do powierzenia, w drodze zawartej w formie pisemnej

umowy (w analizowanej sprawie umowa z dnia [...] stycznia 2010 r.), przetwarzania tych danych innemu podmiotowi. W przypadku zatem, gdy administrator skorzysta z upoważnienia wynikającego z brzmienia powołanego przepisu, dochodzi do zlecenia „na zewnątrz” przetwarzania danych. Podmiot, któremu administrator powierzył przetwarzanie danych, może je jednak przetwarzać wyłącznie w przewidzianym umową zakresie i w określonym w umowie celu (art. 31 ust. 2 ustawy). Ponadto, co należy szczególnie zaznaczyć, powierzenie przetwarzania danych dokonane przez administratora na podstawie umowy powierzenia, o której mowa w art. 31 ustawy nie wymaga uzyskania zgody osoby, której dane dotyczą.

Odnosząc się do oceny legalności procesu przetwarzania danych osobowych Skarżącej przez ww. podmioty należy wskazać, że przetwarzanie danych może być uznane za zgodne z prawem jedynie wówczas, gdy administrator danych wykaże się spełnieniem co najmniej jednej z materialnych przesłanek przetwarzania danych osobowych. Przesłanki te zostały enumeratywnie wymienione w art. 23 ust. 1 ustawy. Na mocy tego przepisu przetwarzanie danych jest dopuszczalne nie tylko, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy), ale również wtedy, gdy jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy). Za prawnie usprawiedliwiony cel, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy, uważa się w szczególności dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej (art. 23 ust. 4 pkt 2 ustawy). W tym miejscu wymaga powołania stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego (dalej – NSA) orzekającego w składzie 7 sędziów, który w wyroku z dnia 6 czerwca 2005 r. (OPS 2/2005) uznał, że prawnie usprawiedliwiony cel, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy, może być oparty na przepisach prawa cywilnego. Takim przykładem, zdaniem NSA, jest właśnie dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Na gruncie omawianej sprawy, przepisem prawa, z którego wynikał interes prawny w udostępnieniu danych osobowych Skarżącej przez P. S. A. na rzecz T. był art. 509 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r., Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) – dalej K.c., w myśl którego wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania (§ 1). Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2).

Dla legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącej w celu dochodzenia roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej przez T. wystarcza zaś spełnienie przesłanki zawartej w przepisie art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 30 listopada 2004 r. (sygn. akt: II SA/Wa 1057/04) stwierdził bowiem, iż „(...) zasadą powszechnie akceptowaną, wynikającą nie tylko z przepisów prawa cywilnego, lecz także z norm moralnych, zasad współżycia społecznego oraz dobrych obyczajów jest regulowanie zaciągniętych zobowiązań (zapłata długów). Zasada ta w pełni odnosi się do podmiotów prawa mających status konsumentów. (...) Dłużnik, który nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań, musi liczyć się z konsekwencjami, wynikającymi z przepisów regulujących obrót gospodarczy. Postawa dłużnika nie może bowiem prowadzić do uprzywilejowania jego sytuacji prawnej. Gdyby generalnie uznać każdy

wypadek przetwarzania danych osobowych dłużnika (będącego konsumentem) za godzący w jego prawa i wolności, doszłoby z jednej strony do niczym nieuzasadnionej ochrony osób niewywiązujących się ze swoich zobowiązań, z drugiej natomiast do naruszenia zasady swobody działalności gospodarczej, co z pewnością nie było zamiarem ustawodawcy przy uchwalaniu ustawy o ochronie danych osobowych”. W analizowanej sprawie zarówno T., jak i R. S.A. miały prawo do przetwarzania danych osobowych Skarżącej z uwagi na istnienie prawnie usprawiedliwionego celu przedmiotowego przetwarzania.

Odnosząc się natomiast do zarzutu publikacji przez R. S.A. danych osobowych Skarżącej na stronie internetowej [www.\[...\].pl](http://www.[...].pl) należy przede wszystkim wskazać, że łącząca T. i R. S.A. umowa stałej obsługi wierzytelności z dnia [...] stycznia 2010 r. określa w § 2 pkt 1d, iż zleceniobiorca (R. S.A.) samodzielnie ustala proces windykacyjny i podjęte czynności dla każdej wierzytelności. Umieszczenie zatem informacji o należności należy traktować jako jedną z czynności, którą R. S.A. mogła wykonać w ramach przyznanej autonomii w ww. zakresie. Nie powinno także budzić wątpliwości, iż dla dokładnego oznaczenia wierzytelności wymagane jest udostępnienie danych osobowych dłużnika (Skarżącej). Jednocześnie działająca w imieniu T. R. S.A., oferując do sprzedaży wierzytelność ujawniła dane osobowe Skarżącej w niepełnym ww. zakresie. W przedmiotowej ofercie R. S.A. wskazała, że „pełne dane adresowe dłużnika zostaną udostępnione w momencie zakupu wierzytelności”. Powyższe jednoznacznie wskazuje, iż R. S.A. na stronie internetowej ujawniła tylko część danych osobowych Skarżącej, niezbędnych do skonkretyzowania wierzytelności w celu jej sprzedaży.

Wobec powyższego nie ulega wątpliwości, że udostępnienie przez R. S.A. danych osobowych Skarżącej w sposób opisany w skardze nosi znamiona legalności. Wskazane dane zostały bowiem przekazane R. S.A. przez T. w wykonaniu postanowień umowy z dnia [...] stycznia 2010 r., tj. w celu stałej obsługi wierzytelności. W kontekście przepisów ustawy o ochronie danych osobowych takie działania R. S.A. i T. są prawnie dopuszczalne. W szczególności, w ocenie Generalnego Inspektora, udostępnienie danych osobowych Skarżącej przez R. S.A. na stronie internetowej [www.\[...\].pl](http://www.[...].pl) w zakresie imienia, nazwiska, nazwy prowadzonej działalności gospodarczej, adresu ze wskazaniem miasta i kodu pocztowego lecz bez nazwy ulicy i numeru nieruchomości i lokalu oraz numeru NIP jest uzasadnione prawnie usprawiedliwionym celem administratora danych (art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy w zw. z art. 23 ust. 4 pkt 2 ustawy), przez który rozumieć należy podejmowanie działań zmierzających do zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności. Udostępnienie to dokonane zostało w zakresie niezbędnym do osiągnięcia tego celu i jako takie nie narusza praw i wolności Skarżącej. Przeciwna ocena oznaczałaby bowiem uprzywilejowanie sytuacji prawnej dłużnika nie wywiązującego się ze swych zobowiązań. Wobec zgodnego z przepisami o ochronie danych osobowych przetwarzania danych Skarżącej niezasadne jest zatem postąpienie zgodnie z jej wnioskiem o usunięcie „wszystkich” danych osobowych z bazy R. S.A. Podkreślić należy, że R. S.A. działała na podstawie zawartej z T. umowy powierzenia danych osobowych do przetwarzania, o której mowa w art. 31 ustawy, T. natomiast dążyła w powyższy sposób do uzyskania zaspokojenia swojej wierzytelności, będącej przedmiotem umowy o przelew wierzytelności zawartej z P. S.A.

Jednocześnie uznać należy, iż aktualne przetwarzanie danych osobowych Skarżącej przez P. S. A. realizowane jest w oparciu o prawnie usprawiedliwiony cel, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 5

ustawy, za który uznać należy przetwarzanie danych osobowych klientów firmy w celu archiwizacyjnym, w ramach m. in. umów świadczących o zaciągnięciu między tymi podmiotami wzajemnych zobowiązań. W niniejszej sprawie nie ma podstaw do stwierdzenia, iż dane osobowe Skarżącej są przetwarzane przez P. S. A. w sposób sprzeczny z ustawą, a co za tym idzie nie jest możliwym wydanie – zgodnie z żądaniem Skarżącej – nakazu ich usunięcia.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) i art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 z późn. zm.), strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.